

INFORMACJA, al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, hol główny, tel.: 61 626 66 66; fax 61 626 67 44, e-mail: kancelaria@umww.pl

Wernisaż Małgorzaty Szymankiewicz „On or off the grid”

Ściany i kraty, sposoby dzielenia, wydzielania i oddzielania przestrzeni, zarówno fizycznej, jak i mentalnej, stały się dla Małgorzaty Szymankiewicz motywem wyjściowym wystawy „On or off the grid”. Artystkę fascynuje zarówno formalna strona zagadnienia, jak i fenomen samej potrzeby stawiania granic, nawet tymczasowych, takich jak siatka, której zadaniem jest wygrodzenie danego miejsca. Ażurowa krata nie ogranicza widoczności, co czyni ją być może jeszcze bardziej perfidną. Szymankiewicz widzi coś zaskakująco niepokojącego w wyznaczaniu, rytmizowaniu, systematyzowaniu przestrzeni, odnajdując ciągłość „modernistycznych” praktyk nie tylko w malarstwie, ale i realnym życiu.

Motyw kraty, jako symptomatyczny dla sztuki modernistycznej, interpretowała Rosalind E. Krauss, pisząc: „Szczególna moc siatki, jej niezwykle długi żywot w wyspecjalizowanej przestrzeni sztuki najnowszej bierze się z potencjału panowania nad wstydem - siatka go maskuje i ujawnia zarazem. W przestrzeni sztuki współczesnej, podlegającej kultowi, siatka jest nie tylko symbolem, ale także i mitem. Tak jak każdy mit, zajmuje się paradoksem albo sprzecznością, nie rozwiązując paradoksu ani nie rozstrzygając sprzeczności, lecz je zastępując, dlatego może się zdawać (wyłącznie zdawać), że one ustępują. Mityczna moc siatki polega na tym, że jesteśmy w stanie myśleć, że mamy do czynienia z materializmem (czasami nauką lub logiką), ale jednocześnie jesteśmy dopuszczeni do wiary (albo iluzji lub fikcji).¹

Szymankiewicz dąży do ujawnienia tego podwójnego sensu w nowych kontekstach. W powstałych na wystawę nowych pracach istotną rolę odgrywa wspomniana przez Kraus sprzeczność. Multiplikowane przez artystkę rytmy i podziały, zaczerpnięte z wirtualnych przedstawień zyskują materialną formę. Wystawa dotyczy też zamazywania się jednostkowości i anonimowości jednostki w systemie i w hierarchii.

Ważnym elementem pojawiających się tu znaczeń jest odniesienie do „Kopisty Bartleby'ego”² i nie dotyczy to samego cyklu prac „I'd rather not to”, a całej wystawy. Tajemniczy bohater opowiadania Hermana Melville'a tkwił w sytuacji, którą podtrzymywał, jednocześnie ją negując. Wykonywał swą monotonną urzędniczą pracę w pomieszczeniu z widokiem na mur. Swoją wypowiedzią i postawą tworzył rodzaj muru, uniemożliwiając jakąkolwiek komunikację czy porozumienie. Jego anarchistyczna odmowa wykonywania poleceń zdaje się być wyjątkiem od reguły, potwierdzającym ją - odstępstwem od systemu, który umacnia.

Zachowanie Bartleby'ego to balansowanie na granicy decyzji o byciu poza lub wejściu w dany system. Autorka prowadzi jednak tę analizę segregacji i biurokracji dużo dalej. Porządkowanie, systematyzacja i regulowanie w kontekście realnych granic wiążą się z niezwykle aktualną kwestią migracji i uchodźstwa. W takim kontekście nie ma już mowy o wolnym wyborze i świadomej decyzji uczestnictwa w danym systemie. Pozostaje pokorne czekanie na numerek, pieczętkę, zgodę, na zakwalifikowanie i sklasyfikowanie.

6 kwietnia, miejsce: Galeria CKiS Wieża Ciśnień, g. 18.00

¹ Rosalind E. Krauss, „Oryginalność awangardy i inne mity modernistyczne”, str. 20, słowo obraz/terytoria, 2011

² Herman Melville, „Kopista Bartleby. Historia z Wall Street”, Sic!, Warszawa 2009

Małgorzata Szymankiewicz urodziła się w 1980 r. Mieszka w Poznaniu. Zajmuje się malarstwem i obiektem.

Stypendystka Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego 2017, 2008. Laureatka głównej nagrody w konkursie Programu 3 Polskiego Radia „Talenty Trójki”, wyróżniona na Biennale Malarstwa Bielska Jesień 2013 i 2007, nagrodzona Medalem Młodej Sztuki 2015.

Absolwentka ASP w Poznaniu (2005, Wydział Malarstwa, Wydział Edukacji Artystycznej), w 2015 r. uzyskała stopień doktora w gdańskiej ASP.

Pracuje na Wydziale Malarstwa i Nowych Mediów Akademii Sztuki w Szczecinie. Współpracuje z BWA Warszawa oraz Galerie Wagner+Partner w Berlinie.

Jej prace znajdują się m.in. w kolekcjach Wielkopolskiego i Szczecińskiego Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych, Muzeum Narodowego w Szczecinie, Galerii Bielskiej BWA, Banku Pekao Zamek Ujazdowski, Warszawa, Pizzuti Collection, USA oraz w prywatnych kolekcjach polskich i zagranicznych.

Dziękujemy za odwiedziny i zapraszamy ponownie